Napirend: 6.

ELŐTERJESZTÉS

Szigetvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. szeptember 29-i rendes ülésére

Tárgy: **Előterjesztés a Szigetvári Család- és Gyermekjóléti Központ 2016. évi tevékenységéről szóló beszámolóról, továbbá Feladat-ellátási szerződések hosszabbításáról**

Mellékletek: 1. Beszámoló

Előterjesztő:	Dr. Vass Péter polgármester	
Az előterjesztést készítette:	Dr. Weszner Veronika osztályvezető	
Előadó:	Dr. Vass Péter polgármester	
Tárgyalja:	Gazdasági, Pénzügyi és Városfejlesztési Bizottság	2016. szeptember 27. 14.00
	Jogi és Ügyrendi Bizottság	2016. szeptember 28. 14.00
	Oktatási és Nevelési Bizottság	2016. szeptember
	Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi bizottság	2016. szeptember 27. 16.00
	Települési nemzetiségi önkormányzatok	
	Településrészi önkormányzatok	
Véleményezésre megkapta:	Dr. Vass Péter polgármester	
	Csökliné dr. Valler Mária jegyző	
	Varga Zoltán alpolgármester	
	Fazekas Róbert önkormányzati tanácsadó	
	Titkársági Osztály	
Határozat elfogadása:	Egyszerű többség	
Törvényességi véleményezésre bemutatva:	Dr. Brigovácz Szabina jogi előadó	
Törvényességi észrevétel:	Csökliné dr. Valler Mária jegyző	Nincs az alábbi:
Előzmény/korábbi döntés:	-	
Terjedelem:	31 oldal	

E L Ő T E R J E S Z T É S

Szigetvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. szeptember 29-i rendes ülésére

Tárgy: Előterjesztés a Szigetvári Család- és Gyermekjóléti Központ 2016. évi tevékenységéről szóló beszámolóról, továbbá Feladat-ellátási szerződések hosszabbításáról

Előterjesztő: Dr. Vass Péter polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

2016. január 01. napjával megkezdte működését a Szigetvári-Család- és Gyermekjóléti Központ.
A Központ dolgozói munkájukat megváltozott jogszabályi előírások betartása mellett látják el, a korábbi gyakorlatuk, tevékenységük több pontban átalakult.
Batáné Győrffy Anikó mb. intézményvezető elkészítette a Szigetvári-Család- és Gyermekjóléti Központ 2016. évi tevékenységéről szóló beszámolót (a továbbiakban: Beszámoló), mely dokumentum jelen előterjesztés 1. mellékletét képezi.
A beszámoló 2016. január 01 és 2016. augusztus 31. napja közötti időszak tevékenységét foglalja össze.

Önkormányzatunk Dencsháza, Mozsgó, Nagypeterd, valamint Szentlászló települések önkormányzataival 2015. november 26. napján Feladat-ellátási szerződést kötött - ezen Önkormányzatok Közös Önkormányzati Hivatalaihoz tartozó önkormányzatok közigazgatási területére kiterjedően - arra vonatkozóan, hogy Szigetvár Város Önkormányzat 2016. január 1. napjától a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 64. §-ában és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 39.§- 40.§-ában foglaltak alapján a családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást biztosítja a jelen szerződés aláírása időpontjában családgondozói státuszban dolgozók közalkalmazotti továbbfoglalkoztatásával.

A fentiekben hivatkozott Feladat-ellátási szerződés 9. pontja értelmében:
„A jelen megállapodást a szerződő felek 2016. január 1. napjától kezdődő hatállyal 2016. december 31. napjáig terjedő időtartamra kötik meg azzal, hogy a megállapodás meghosszabbításáról - a feladatellátó önkormányzat polgármestere által tárgyév november 10. napjáig megküldött írásbeli tájékoztató értékelése alapján - 2016. november 30. napjáig döntést hoznak. A 2016. november 30-i határidőtől abban az esetben lehet eltérni, ha a következő évi költségvetési törvény későbbi időpontban kerül elfogadásra."

Javaslom, hogy a beszámoló megismerésével egyidejűleg döntsünk arról, hogy a Feladat-ellátási szerződéseket újabb egy évre, azaz 2017. december 31. napjáig meghosszabbítjuk.

Mb. Intézményvezető Asszony tájékoztatása alapján a településekkel a Központ kapcsolata jó, a feladat-ellátás megfelelően működik, azzal, hogy egy esetben került elő helyiség-használati probléma, azonban ezt a kérdést is sikerült tisztázni, leegyeztetni.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg, és a határozati javaslatot fogadja el!

Határozati javaslat:

Szigetvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta az „Előterjesztés a Szigetvári Család- és Gyermekjóléti Központ 2016. évi tevékenységéről szóló beszámolóról, továbbá Feladat-ellátási szerződések hosszabbításáról" tárgyú napirendi pontot, és az alábbi határozatot hozta:

1. Szigetvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megismerte a Szigetvári Család- és Gyermekjóléti Központ 2016. évi tevékenységéről szóló beszámolót, és azt az előterjesztéshez csatolt tartalommal elfogadja.

2. A Képviselő-testület úgy döntött, hogy a 2015. november 26. napján Dencsháza, Mozsgó, Nagypeterd, valamint Szentlászló települések önkormányzataival a család- és gyermekjóléti szolgálat ellátására vonatkozóan megkötött Feladat-ellátási szerződést 2017. december 31. napjáig terjedő időre, változatlan tartalommal meghosszabbítja.

3. A Képviselő-testület felhatalmazza Dr. Vass Péter polgármestert, hogy 2. pont szerinti Feladat-ellátási szerződés módosításáról szóló szerződést Dencsháza, Mozsgó, Nagypeterd, valamint Szentlászló települések önkormányzataival kösse meg.

Felelős: Dr. Vass Péter polgármester
Csökliné dr. Valler Mária jegyző
Közreműködő: dr. Weszner Veronika osztályvezető
Határidő: 2016. szeptember 29.; 2016. november 30.

Szigetvár, 2016. szeptember 19.

Szigetvár Város Polgármestere Baranya megye

Dr. Vass Péter
polgármester

1. melléklet

B e s z á m o l ó

Szigetvári Család- és Gyermekjóléti Központ 2016. évi tevékenységéről

2016.01.01.-2016.08.31.

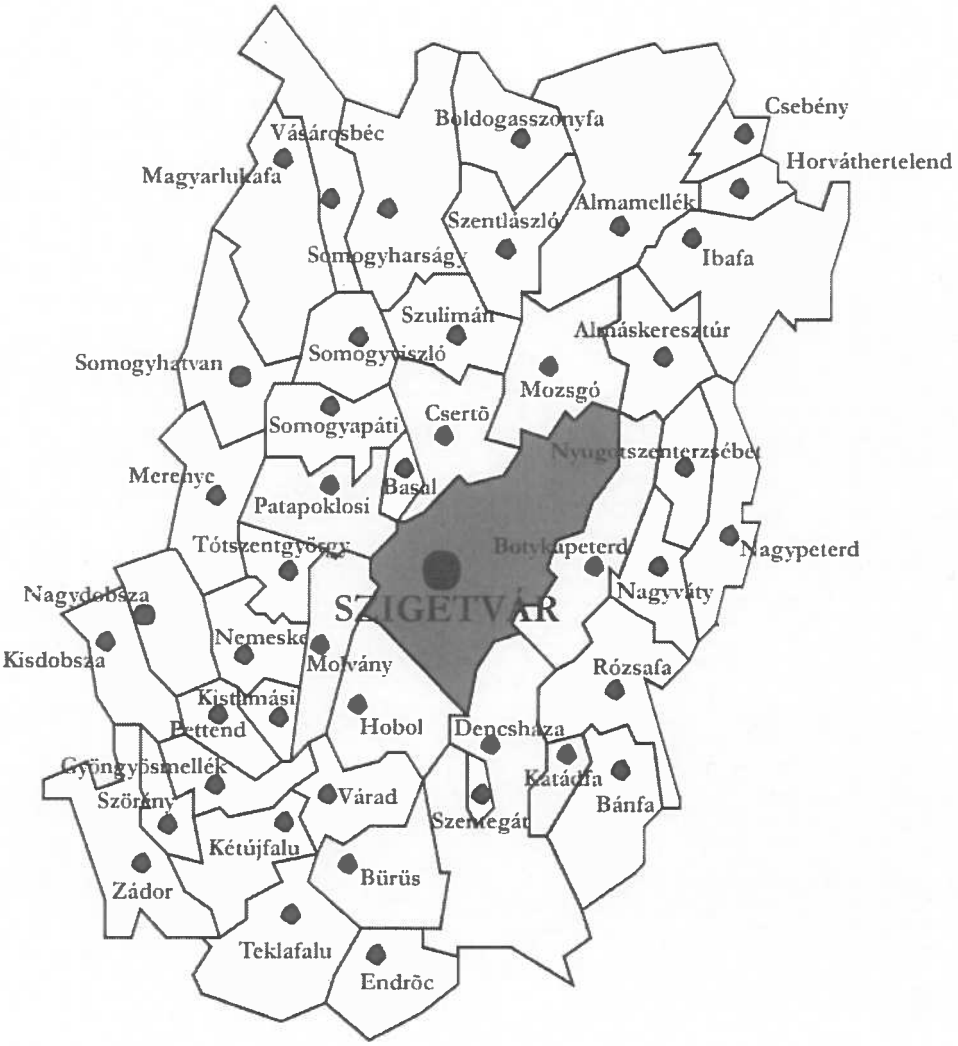

Bevezetés

Beszámolónk a Szigetvári Család - és Gyermekjóléti Központ 2016-os évben augusztus 31.-ig végzett tevékenységéről szól. Feladatainkat a szociális és gyermekvédelmi törvény, a végrehajtási rendeletek és az önkormányzati rendelet alapján végezzük. Munkánk során az egyéni esetkezelés, pár- és család konzultáció, csoportfoglalkozás és a konfliktus kezelés módszereit alkalmazzuk. A családokkal folytatott munka során ismereteket szerzünk a családot jellemző körülményekről, tágabb családról. Meghatározzuk a család életében fennálló problémákat, melyek között rangsort állítunk. A családtagok és a társintézmények munkatársainak bevonásával meghatározzuk az elérendő célt és a cél eléréséhez megvalósítandó feladatokat. A megoldási javaslatok során mérlegeljük a kliensek képességeit és ennek birtokában olyan megoldásokat preferálunk, melyek elérhetőek, megvalósíthatóak számukra, vagy ezeket készség, képesség fejlesztés útján érjük el.
A 2015-ös évben több törvényi változás történt, ami a gyermekvédelmi rendszert, így a gyermekjóléti szolgáltatást is érintette. Szigetvár Város Önkormányzata Család- és Gyermekjóléti Központot hozott létre melynek önálló szakmai egysége az alapellátást biztosító Család –és Gyermekjóléti Szolgálat.
A változások ellenére maga a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés alapfeladatai nem változtak, így a korábbi évekhez hasonlóan elmondható, hogy a családokkal folytatott munka során elsődleges szempont klienseink, vagyis a családban élők, gyermek/ek érdekeinek szem előtt tartása. Feladatunk a gyermekek érdekeinek és jogainak érvényesítése mellett annak elősegítése, hogy a gyermekek családjuk körében nevelkedjenek, megfelelő testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésük, családjuk körében biztosított legyen. Feladatunk továbbá az alapellátás keretein belül a veszélyeztetettség megelőzése, feltárása, megszűntetése.

I. Az ellátási terület demográfiai mutatói

Az intézmény ellátási területe Szigetvári Járás területével azonos. Intézményünk önálló szakmai egységeként működő család- és gyermekjóléti szolgálat ellátási területe a Szigetvár város és a várossal feladat ellátási megállapodást kötött közös önkormányzati hivatalok területe. Két további szolgálatnak nyújt a központ szakmai támogatást a járásban. Ezek a Kétújfalu Közös Önkormányzati Hivatala által fenntartott Család - és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Nagydobsza Közös Önkormányzati Hivatala által fenntartott Család - és Gyermekjóléti Szolgálat.
Az intézmény központja: Szigetvár, Zrínyi tér 1.
Telephely: Szigetvár, József Attila u 69.

Település	**Összlakosság**	**0-18**	**18-**
Szigetvár	10733	1662	9071
Dencsháza	2363	666	1697
Mozsgó	2539	241	2298
Nagypeterd	5680	1241	4439
Szentlászló	2152	425	1727
Kétújfalu	2590	521	2069

Nagydobsza	1560	322	1238

II. Ellátási terület jellemzői

A Központ a Járás egész területén biztosítja szolgáltatásait.

A Szolgálat működése öt fő ellátási területre tagolható; négy térségi hivatalhoz tartozó települések területe: Szentlászló közös Önkormányzati Hivatal, lakosságszáma: 2152 fő; Mozsgó Közös Önkormányzati hivatal lakosságszáma:2534 fő;Nagypeterd Közös Önkormányzati hivatal lakosságszáma 5680 fő; Dencsháza Közös Önkormányzati Hivatal lakosságszáma 2368 fő. illetve Szigetvár, lakosságszáma: 10.733 fő.

Szigetvári járás az ország egyik legnagyobb településszámú (45) járása. A Szigetvári - a 311/2007. (XI.17.) Korm. rendelet szerint – a 23. legrosszabb helyzetű kistérsége az országnak. Települései közül mindössze kettő nem tartozik a társadalmi-gazdasági szempontból elmaradott és az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések közé (240/2006. (XI. 30.) Korm. rendelet). A térségi terület sajátossága, hogy tagolt, egymástól elkülönülő településrészek alkotják.

A térségben Dencsházán egy (Péterfa-puszta), Szentegáton kettő (Galambos puszta és Kárász puszta), míg Szigetváron öt szegregátum – szegregálodó település rész található. Országos adatok alapján a foglalkoztatás nélküli, a három és több gyereket nevelő, valamint az egyszülős, gyerekes háztartásokat különösen veszélyezteti az elszegényedés, így e csoportokra szükséges nagyobb figyelmet fordítani.

Az ellátási területen működő szolgálatok és a hozzájuk tartozó települések:

- **Szigetvári Polgármesteri Hivatal területe** (Szigetvár)
- **Dencsházai Közös Önkormányzati Hivatal** (Bánfa, Dencsháza, Hobol, Katádfa, Szentegát)
- **Mozsgói Közös Önkormányzati Hivatal** (Almáskeresztúr, Csertő, Magyarlukafa, Mozsgó, Somogyhárságy, Szulimán, Vásárosbéc)
- **Nagypeterdi Közös Önkormányzati Hivatal** (Basal, Botykapeterd, Nagypeterd, Nagyváty, Nyugotszenterzsébet, Patapoklosi, Rózsafa, Somogyapáti, Somogyhatvan, Somogyviszló)
- **Szentlászlói Közös Önkormányzati Hivatal** (Almamellék, Boldogasszonyfa, Csebény, Horváthertelend, Ibafa, Szentlászló)

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok elérhetőségéről és ügyfélfogadásáról az illetékes családsegítő munkatársak minden településen írásban értesítik a lakosságot, az ügyfélfogadások helyét és idejét, valamint a szolgálat elérhetőségét az adott településeken jól látható helyre kifüggesztik. A településeken elvégzett tevékenységekről év végén külön szakmai beszámolóban adnak számot a kollégák.

III. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A család-és gyermekjóléti szolgáltatás szociális-és gyermekjóléti alapszolgáltatás, kötelezően ellátandó önkormányzati feladat. Igénybevétele önkéntes alapon és ingyenesen történik.
A szolgáltatás célja három részre tagozódik (időbeli tagozódás szerint):

- ***Megelőzés, prevenció***: célja, a problémák kialakulásának megelőzése, illetve azok időben történő felfedezése. Azért, hogy ez cél megvalósulhasson, a családsegítő szolgálat észlelő és jelzőrendszert működtet, mellyel éves szinten, megbeszéléseket tart intézményi szinten, illetve családgondozói szinten napi kapcsolatot tartanak a munkatársak a jelzőrendszeri tagokkal. A munkakapcsolat javítása céljából rendszeresen szakmaközi megbeszéléseket tartunk (évente min. 6 alkalom). A jelzőrendszeri tagok közül a jelzések küldése tekintetében a közoktatási intézmények, egészségügyi szolgáltatók/védőnők és a rendőrség a legaktívabb, tőlük érkezik a legtöbb esetjelzés. A jelzőrendszer együttműködésének értékelése minden év február 28-ig, a jelzőrendszeri tagok részvételével megtörténik, az ott megfogalmazottak alapján egy éves jelzőrendszeri terv készül és az együttműködés javítására vonatkozó javaslatok alapján folytatjuk a közös munkát. A jelzőrendszer működését a központ részéről jelzőrendszeri koordinátor hangolja össze. A családsegítő munkatársak heti szinten megküldik a beérkezett jelzésről készített statisztikát és a megtett intézkedésekre vonatkozó információkat.

Jelzőrendszeri tagok:

1. Jegyzők
2. Szociális, egészségügyi szolgáltató intézmények
3. Köznevelési Intézmények
4. Pártfogó felügyelői szolgálat
5. Jogi segítségnyújtói szolgálat
6. Társadalmi szervezetek
7. Egyházak
8. Ügyészség, bíróság
9. Rendőrség
10. Magánszemélyek

Minél hatékonyabb a prevenció, annál kevésbé alakulnak ki a problémák, melyekkel a szolgálat tovább foglalkozik.

- ***Szociális és mentálhigiénés problémák***: Ezek a gyűjtő problémák, amelyekkel az ügyfelek felkeresik szolgálatunkat. Túlnyomó többségben a családon belüli kapcsolati, gyermeknevelési, életviteli, illetve bántalmazással és időskori elhanyagolással összefüggésben kell a gondozó tevékenységet folytatni, melyeknél lelki-mentális megerősítést is végeznek a családsegítő munkatársaink, valamint a központ pszichológusa. Szükség esetén, további, problémáknak megfelelő ellátás igénybevételéhez segítjük a rászorulókat. A szociális és mentálhigiénés problémák

élesen nem különíthetők el, és ha az egyik jelen van, akkor a másik is. Például egy tartós munkanélkülinél függetlenül attól, hogy egyedül, vagy családban él a szociális, úgymint megélhetési problémák depresszív, esetenként agresszív, frusztrációval járhatnak melyek a családi, kapcsolati viszonyokban is megmutatkoznak. Ezekben az ügyekben az egyéni és a csoportos esetkezelés módszereinek alkalmazásával az egyén/család életvezetési képességeinek helyreállítása, szinten tartása, és javítása a cél. Minél hatékonyabban működik az első két szint, annál kevesebb, hirtelen jelentkező, akut problémával kell szembesülni.

- ***Krízishelyzet megszüntetése***: Akut krízisekkel, ahol azonnali beavatkozás, segítés szükséges, az alábbi eset-típusoknál kell közreműködnünk: Élelmiszer, étkezési, illetve éhezési problémákra élelmiszer csomag áll rendelkezésünkre (korlátozott mennyiségben). Pszichés problémákkal kapcsolatban, a szakellátó intézménybe (pszichiátriára) mentővel tudunk ügyfelet beszállíttatni. Szuicid, (öngyilkossági) krízis jelentkezése során a családsegítő munkatárs krízisoldás után a központ megkeresésével pszichológusunkhoz, illetve szintén szakellátásba delegálást alkalmaz. Családi, kapcsolati kríziseknél elegendőnek bizonyul a családsegítő munkatárs, vagy a központban tevékenykedő pszichológus segítsége.

A szolgáltatás célja a kezelt problémák szerint négy fő-csoportba sorolható:

- Prevenciós tevékenység:a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése a család- és gyermekjóléti szolgálat feladata. A Szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően minden év március 31-ig készíti el jelzőrendszeri intézkedési tervet. Az éves szakmai tanácskozást minden év február 28-ig kell megszervezni. A beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről a családsegítő munkatárs heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak és megküldi a jelzőrendszeri koordinátornak. Feladata a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben, a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése. A veszélyeztetettség okainak megelőzése, egyéni és csoportos preventív módszerekkel, javaslattétel a terület sajátos szociális problémáinak megoldására a szolgáltatáshoz kapcsolódó közérdekű és meghatározott célú felajánlások összehangolása, a természetbeni és anyagi támogatások közvetítése.
- Klasszikus családgondozás-szociális segítő munka: Az általános segítő szolgáltatás keretében tájékoztatást adunk a pénzbeli, természetbeni ellátások formáiról, az ellátásokhoz való hozzájutás módjáról, valamint szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást nyújtunk-adósságkezelési szolgáltatás keretében: Az adósságterhekkel és lakhatási problémával küzdők számára nyújtunk komplex szolgáltatást, mely tanácsadásból, és támogatásból áll.

- Szociális segítő munka hatósági Intézkedéssel gondozott családok esetében: a családsegítő munkatárs segíti az igénybevevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében az esetmenedzser által készített gondozási terv alapján
- Az adósságkezelési tanácsadás: bárki igénybe veheti, ha segítséget igényel a háztartás kiadási struktúrájának átalakításához, a családi gazdálkodás elemzéséhez, „ésszerű" fogyasztási szokások kialakításához. Az adósságcsökkentési támogatás csak Szigetváron elérhető, mely vissza nem térítendő állami támogatás, az igényelheti, aki megfelel a törvényi feltételeknek.

A szolgáltatás számokban:

Az alábbi táblázat az ellátási terület lakosságát és az intézmény által gondozott felnőttek és gyermekek számát tartalmazza.

Település	Összlakosság	0-18	18-	Alapellátásban Részesülők száma(fő)	Eseti Ügyintézés
Szigetvár	10733	1662	9071	72	72
Dencsháza	2363	666	1697	9	18
Mozsgó	2539	241	2298	19	29
Nagypeterd	5680	1241	4439	41	94
Szentlászló	2152	425	1727	30	83
Összesen	**23467**	**4235**	**19232**	**171**	**296**

Veszélyeztetett gyermekek száma 155 fő.

Szakmai tevékenységek száma 2016.01.01.-08.31.

Esetkezelés jellege	Szigetvár	Dencsháza	Mozsgó	Nagypeterd	Szentlászló	Összesen
Információ nyújtás	281	183	39	374	96	973
ügyintézés	142	42	65	132	83	464
továbbirányítás	46	27	24	89	24	210
tanácsadás	474	164	50	286	14	988
segítő beszélgetés	338	152	66	220	72	848
egyéb	14	-	-	-	-	14
csoportfoglalkozás	-	-	-	-	-	-
környezet-tanulmány készítés	50		4	5	6	65
gondozásba vétel	17			1	29	47
adósságkezelés	91	-	-	-	-	91
családlátogatás	191	164	230	250	400	1235
összesen	1644	732	478	1357	724	4935

A táblázat alapján látszik, hogy a családsegítő munkatársak leggyakrabban terepen dolgoznak, a családot az otthonukban keresik fel. A családlátogatáson kívül a hivatalos ügyek egy része is terepen zajlik, másik része irodához kötött. A családlátogatáson kívül leggyakrabban a tanácsadás, segítő beszélgetés, információnyújtás fordul elő. Gyakran más szolgáltatásba is kell közvetíteni a klienseket, intézményen belül (jogi, pszichológiai segítségnyújtás), illetve továbbirányítani más szolgáltatásba. Januártól a családlátogatások száma Szigetváron és térségben összesen 1235 alkalom. *Ez a magas szám annak tudható be, hogy a jogszabály előírja alapellátás keretében gondozott családoknál a havi minimum 3 személyes kapcsolatfelvételt.*

Igénybevevők jellemzői:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok szakmai tevékenysége a kezelt problématípusok szerint:

Probléma jellege	**Szigetvár**	**Dencsháza**	**Mozsgó**	**Nagypeterd**	**Szentlászló**	**Összesen**
életviteli	103	29	72	75	71	350
családi-kapcsolati	133	48	10	78	13	282
családon belüli bántalmazás	15	4	1	5	1	26
lelki,mentális,fizikai elhanyagolás	51	27	10	46	10	144
gyermeknevelés	131	39	11	78	73	332
gyermekintézménybe való beilleszkedés	44	9	7	60	8	128
magatartászavar, teljesítményzavar	7	24	1	56	1	89
anyagi, lakhatási	165	21	52	141	82	461
foglalkoztatással kapcsolatos	1			1		2
egészségkárosodás következménye	20	20	7	56	9	112
ügyintézéshez segítségkérés	70	30	35	116	66	317
információkérés	59	96	63	224	91	533
szabálysértés	5			3		8
jogi probléma	21			4		25
szenvedélybetegség			2	13		15
kapcsolattartási	71	11	2	29	1	114
válsághelyzetben lévő 18 év alatti várandós	1	12		4		17
egyéb	15			10		25
összesen	912	370	273	999	426	2980

A családokat szinte minden esetben több probléma együttes fennállása jellemzi. 2016-ban a legtöbb gyermeket érintő probléma anyagi jellegű volt, melyhez az esetek többségében egyéb problémák is társultak.
Az ellátási területen a statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy az egyik legnagyobb problémát az anyagi, lakhatási nehézségek okozzák (461). A zsák települések elszegényedett falvaiban kevés a munkalehetőség. A településen élő lakosság nagy része közmunkaprogramban dolgozik, télen pedig, amikor nem működnek a programok, foglalkoztatást helyettesítő támogatásból élnek (22.800 Ft). Ez a gyermekes családok esetében veszélyezteti a gyermekek megfelelő ellátását. Ilyenkor sok esetben fordulnak a szolgálathoz ruha, élelmiszer adományért. Az adományért folyamodás az év egészére jellemző és egyre szélesebb körben. A kevés jövedelemmel rendelkező családok, egyének a házuk állagát nem tudják megóvni. Több esetben előfordult, hogy életveszélyesnek bizonyult a lakóépület, a települési önkormányzat nem tudta önerőből helyreállítani, ezért ilyen esetben az egyént, családot intézményi keretek közé kellett juttatni. Több egyén került be ilyen ok miatt a Hajléktalanok Átmeneti Szállására.
Jelentős a családi - kapcsolati probléma (282). A legtöbb esetben a rendőrségi intézkedések is e problémakörben történnek. A kevés jövedelem, munkanélküliség, tartós betegség, a szenvedélybetegségek jelenléte, párválasztási problémák stb. ezek mind befolyásoló tényezők a kliensek körében. Az általunk gondozott gyermekek családjaiban rendszeresen tapasztaltunk családi konfliktust (szülők egymás közt, szülők és gyermek közt), valamint gyermeknevelési problémákat (332). Ez a két problématípus szinte együtt jár. A gyermeknevelési problémák gyakori kiváltói a szülők egymás közti konfliktusainak, valamint a nem megfelelő gyermeknevelési módszerek, melyek a gyermek korához, értelmi fejlődési szintjéhez nem igazodnak, gyakran eredményezik szülők és gyermekük közti konfliktusokat. A fenti problémákhoz szorosan kapcsolódnak a szülők, vagy család életvitelében megjelenő nehézségek, mely a gondozott gyermekeket érintette (350). A család nem megfelelő életvitele, magában hordozza a gyermek helytelen nevelésének problémáját. Leggyakoribb esetek: gyakori párkapcsolati változások, melyek gyakran költözéssel járnak, a gyermek számára veszélyeztető életkörülmények, lakáskörülmények, a gyermek korának nem megfelelő napirend, kötelező (iskolai) elfoglaltságaik figyelmen kívül hagyása.

1. Prevenciós tevékenység

A 15/1998 (IV.30.) NM rendelet 9. § (1) k, pontja értelmében 2016. február 23-án megtartottuk az éves szakmai tanácskozást, melyen a jelzőrendszer tagjai vettek részt. Itt az ellátási terület észlelő-és jelzőrendszeri tagjainak beszámolóját követően összegzésre került az intézmény 2015-ös év szakmai munkája és a jelzőrendszerrel való együttműködés, a felmerülő problémákkal kapcsolatosan jelzőrendszeri terv készült. A 2016-os évben összesen 20 alkalommal került sor szakmaközi megbeszélésre. Témájukat tekintve az új intézményi struktúra kialakításával és együttműködésekkel valamit a szakmai szabályzó anyagok megismertetésével voltak kapcsolatosak. Több esetben pedig a prevenciós tevékenységek kapcsán került sor szakmaközi egyeztetésre a SZILE Egyesülettel.

Játszóházak, szabadidős tevékenységek

- Az ünnepekhez és rendezvényekhez kapcsolódóan az év folyamán Húsvétkor, és a Városrészek Vetélkedőjén kézműves játszóházakat szerveztünk.
- A család- és gyermekjóléti szolgálat 2016-ban is a **nyári napközit** szervezett, melynek lebonyolítására a Szőlőhegyen 2016.07.25-29 között, és a Szentlászlói térségben került sor 2016.08.01.-05 között. A napközi keretében strandoltak a gyerekek, meglátogattuk a Szigetvári Rendőrkapitányságot és a Tűzoltó parancsnokságot. Összesen 40 gyermek részvételével zajlott le a két tevékenység.
- **A Zrínyi Emlékév** alkalmából rajzpályázat meghirdetésre került sor „Zrínyi Miklós a hős „címmel a Szigetvári Általános Iskolákban az iskolai szociális munkásunk közreműködésével. A pályázat keretében három helyezett és egy külön díjas alkotás került értékelésre. A pályázat keretében 44 alkotás érkezett a szolgálathoz.

Adománygyűjtés és osztás szervezése

Intézményünk költségvetése nem teszi lehetővé, hogy pénzbeli és természetbeni juttatásokat biztosítsunk klienseink részére. A gyakorlat alapján megállapítható, hogy erre klienseinknek szüksége van (élelmiszer, ruházat, bútor stb.). Munkatársaink adományok közvetítésében nyújtanak segítséget, klienseket delegálnak civil szervezetek által szervezett adományozási kampányhoz, valamint segítséget nyújtanak az adományok kiosztásában. 2016-ban az alábbi szervezetekkel folytattunk közös munkát:

- **Magyar Élelmiszer Bankkal** 2015 novemberében együttműködési megállapodást kötöttünk, melynek keretében minden héten hétfőtől péntekig átvesszük a TESCO áruházban előző napról megmaradt pékárut és ezt napi szinten kiosztjuk a rászoruló családok, egyének között. 2016 márciusa óta a zöldség-gyümölcs árut is minden hétköznap elszállítjuk a TESCO áruházból és kiosztásra kerül a rászorulók között.

A kiosztásban részesülő rászorulók köre

Hajléktalanok Nappali Melegedőjének és Átmeneti Szállásának aktuális lakói, Szigetvári Kórház Pszichiátriai Rehabilitációs Osztály ellátottjai, Családok Átmeneti Otthonának aktuális lakói, Szigetvári klienskör, Almáskeresztúr lakosai ,Almamellék lakosai, Csebény lakosai ,Ibafa lakosai ,Horváthertelend lakosai, Csertő lakosai ,Mozsgó lakosai, Szulimán lakosai, Szentegát lakosai, Dencsháza lakosai, Rózsafa lakosai ,Somogyapáti lakosai, Basal lakosai, Patapoklosi lakosai.

2016.01.01.- 08.31-ig kiosztott adomány mennyisége:

Adományban részesülő/ fő	1500 fő
Pékáru	**14.452,8 kg**
Zöldség - gyümölcs	**6851,9 kg**

- **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Pécsi Missziója** által biztosított- baba-mama csomag és élelmiszer adomány osztásában segédkeztünk. Összesen **13 kezdő csomagot és táskát** adtunk át várandós kismamáknak **és 20 doboz HIPP BIO rizspépet.**
- **Intézményünk** havi rendszerességgel ruha adományok kiosztására nyújt lehetőséget, továbbá ruha-és játékbörze szervezésében vett részt. Nagy hiányossága a rendszernek, hogy élelmiszer, gyógyszer és bútor esetlegesen érhető csak el az adományok összetételének függvényében. Az adományosztó szervezetek kevés pénzeszközzel rendelkeznek, így ritkán tudnak a meglévő adományokon kívül mást biztosítani. Problémát jelent a bútoradományok kezelése is, mivel e szervezetek hozzánk hasonlóan nem tudják megoldani a szállítást és a raktározást.
- Valamennyi családsegítős munkatárs egyéb, külön meg nem nevezett program során, arányosan részt vesz a szervezési és kivitelezési feladatokban saját területén(falunapok, gyermeknap, fesztivál).

2. Családgondozás, hatósági intézkedéssel gondozott családok segítése

A családsegítőnél jelentkezett új ügyfelek többsége nem spontán érkezik, hanem valamely hatóság vagy jelzőrendszeri tag jelzi. Leggyakoribb a rendőrségi jelzés. A Család- és Gyermekjóléti Központ felkérésére, Járási Gyámhivatal és a bíróságok számára környezettanulmányokat készítünk. A környezettanulmány felvételekor részletes mélyinterjút készítünk. A családokkal legtöbbször a jelzőrendszeri tagoktól érkezett jelzések alapján kerültünk kapcsolatba. A legtöbb jelzést a helyi hatóságoktól kaptuk (Rendőrség, Önkormányzat, Jegyző, Gyámhivatal), melynek aránya az összes beérkező jelzés 32% volt. Kiemelkedően magas a közoktatási intézmények által küldött jelzések aránya 30%, melyek többnyire az iskolai hiányzásokhoz kapcsolódó jelzési kötelezettségből áll. A jelzésekről heti bontásban tájékoztatást küldenek a családsegítő munkatársak a térségi jelzőrendszeri koordinátornak. A gyermekekkel/családjaikkal, havi rendszerességgel minimum három alkalommal tartjuk a kapcsolatot, szükség esetén gyakrabban. Esetkonferencia, esetmegbeszélések a családok esetvitele kapcsán összesen 21 alkalommal került sor. Védelembe vételi javaslatra a Központ esetmenedzserei felé 5 esetben került sor. A problématípusok, melyekkel kezdeményezni kellett a javaslattételt, a gyerek súlyos magatartás zavara, nevelési problémák szülők részéről illetve fizikai bántalmazás. Amennyiben a gyermek családjában lakhatási, ellátási, gondozási krízishelyzet lép fel, mely előreláthatóan rövid ideig tart, a gyermek illetve családja ellátásáról a családok átmeneti otthona, vagy a gyermekek átmeneti otthona gondoskodik. A családok átmenti otthonában történő gondozás célja, hogy a család a legrövidebb idő alatt képessé váljon lakhatását önállóan megoldani. Családok átmeneti otthonába 2 családot delegált a szolgálat és 1 család került védett házba az OKIT-on keresztül. Mind a három anya krízishelyzetbe került, bántalmazó élettárs elől menekültek. A három esetből egy végződött sikeresen, vagyis az anya a gyermekével intézményben maradt. A másik két esetben az anya visszament a bántalmazóhoz. Az ő

esetükben javasoltuk a védelembe vételt a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében. Hatósági intézkedéssel gondozott családok esetében leggyakrabban tanácsadásra, információnyújtásra vagy a speciális szolgáltatás igénybevételének a kontrollálására kerül sor, összesen 17 hatósági intézkedéssel gondozott család esetében végeztünk ilyen tevékenységet. A prevenciós tevékenységek során valamennyi családdal kapcsolatba kerülünk.

3. Adósságkezelési szolgáltatás

A tavalyi évhez képest is csökkent az ügyfelek száma. Ez annak köszönhető, hogy a szociális törvény módosítását követően két adósságkezelési program között **négy évnek** kell eltelnie. Így sok jelentkezővel csak egy találkozás történik, melyben tájékoztatjuk az érdeklődőket, hogy hány hónap elteltével van lehetősége újra bekerülni a programba, ugyanis a tanácsadást nem kívánják igénybe venni az érintettek, csak a vissza nem térítendő pénzbeli támogatást. A jogszabály módosítás célja az volt, hogy csökkentse a rosszhiszemű igénybevevők számát, akik gyakorlatilag fizetési hajlandóságuk tekintetében számítanak a támogatás rendszeres igénylésére.

A tárgyévben az adósságkezelési szolgáltatás iránt érdeklődők száma: **18 fő** volt. Ebből **11** főnél kötöttünk együttműködési megállapodást, így az érdeklődők **61 %**-ával lett megkötve a megállapodás.

A **11** főből **3** főnél nem folytatódott az adósságkezelési szolgáltatás, lezárásra kerültek az esetek, mely a következő okok miatt szűntek meg: időközben rendezte tartozását, vagy az együttműködési megállapodásban foglaltaknak megfelelően nem tett eleget, vagy a tartozását nem az adósságkezelési szolgáltatás keretein belül kívánta rendezni. A **11** megkötött együttműködési megállapodásból **6** főnél ítélt meg az Önkormányzat adósságcsökkentési támogatást. A **6** megállapított adósságcsökkentési támogatásból eddig **2** fő az, aki teljesítette együttműködési kötelezettségét, a többi folyamatban van, 2017-ben várható a teljesítés. Továbbá még **7** fő került lezárásra, akik támogatása 2015-ben lett megállapítva és a teljesítés 2016-ban történt.

A sikeresen teljesítők aránya eddig 33 % volt. Tárgyévben **90 főnél** nyújtottunk **adósságkezelési tanácsadó szolgáltatást.** Szigetvár Város Önkormányzata ebben az évben **388.916 Ft** egyszeri vissza nem térítendő ***adósságcsökkentési támogatást*** ítélt meg az adósságkezelési tanácsadó javaslatára a **6** szociálisan rászoruló hátralékos ügyfélnek.

Szigetváron az adósságkezelési szolgáltatás 2004 óta működik, és folyamatosan hozzásegíti az itt élő hátralékkal küzdő családokat a lakhatásuk megtartásához. Az adósságtípusok közül olyan közüzemi tartozásokban nyújt segítséget a lakosságnak, mint ***a gáz, az áram, a lakbér, a vízdíj és táv-hőszolgáltatások***. Egyszerre csak egy adósságtípus rendezésében nyújtunk segítséget ezzel is biztosítva a családot a fennálló tartozásának a visszafizetésére, mivel alacsonyabb önrész megfizetésével nagyobb az esély az adósságának rendezésére. A 2016-os évben az ügyfelek leginkább ***az áramdíj hátralék*** problémájával keresték fel a szolgálatot. Egyre többen jelentkeztek **lakbér *víz és távhő tartozás*** hátralékkal is. A nem fizető vagy a fizetni nem tudó ügyfeleket a szolgáltató szankcionálja, ami kikapcsolással vagy előrefizetős

mérőóra felszerelésével jár Az E-on Energiaszolgáltató Kft. Baranya-Víz Zrt. esetében, a szolgáltatást korlátozza. A távfűtést nem tudja szankcionálni a Szigetvári Táv-hő Szolgáltató Kft., mivel az ellátott lakások nincsenek külön felszerelve fogyasztásmérő órával.

Szolgáltatás iránt érdeklődők közüzemi díjtartozása adósságtípusok szerint:

áramdíj hátralék	**6 fő**	*33,00%*
gázdíj hátralék	**0 fő**	*%*
vízdíj hátralék	**4 fő**	*22,00%*
lakbérhátralék	**3 fő**	*16,00%*
táv-hő hátralék	**5 fő**	*28,00%*

A szolgáltatást igénybe vevők száma 2016-os évben.

2016	jan.	febr.	márc.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szept.	okt.	nov.	dec.
régi	14	15	15	16	12	12	11	11	12			
új	1	2	1	2	1	1	1	1	1			

Szolgáltatás iránt érdeklődők száma:	**18 fő**
Megkötött együttműködések száma	**11 fő**
Ebből előzetes együttműködési szakaszban lezárt esetek	**3 fő**
Ebből adósságcsökkentési támogatás megítélése	**6 fő**
Az adósságcsökkentési támogatás megítélése után lezárt sikeres esetek	**2 fő**
Az adósságcsökkentési támogatás megítélése után lezárt sikertelen esetek	**0 fő**
Jelenleg folyamatban lévők	**13 fő**

IV. Család- és Gyermekjóléti Központ

1. Igénybevevők jellemzői

2016-ban Szigetvári Járás területén 186 gyermeket, 110 családban gondozott Központunk. Ez a szám közel megegyező a 2015-ös évben hatósági intézkedéssel gondozott gyermekek számával, csupán 0,5%-os emelkedés tapasztalható 2016-ban. 98 veszélyeztetett gyermeket tart nyilván a központ. Az ellátandó célcsoportot elsősorban a hátrányos és veszélyeztetetett helyzetű gyermekek és családjaik alkotják. A családokkal történő kapcsolatfelvétel legtöbbször a család –és gyermekjóléti szolgálat által küldött javaslatok alapján történt. 2016-ban 28 új ügyfél került gondozásba, az ügyfelek 44%-ával már korábban kapcsolatban álltunk és a feladatellátás megváltozását követően együttműködésre kötelezett ügyfélként kerültek a központhoz.

A Központhoz beérkezett jelzések megoszlása:

	Megnevezés	Küldött jelzések száma
1.	Egészségügyi szolgáltató	12
2.	Ebből védőnői jelzés	11
3.	Napközbeni kisgyermekes ellátást nyújtók	-
4.	Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat (CSGYJSZ)	4
5.	Átmenti gondozást biztosítók	-
6.	Menekülteket befogadó állomás,átmenti szállás	-
7.	Közoktatási intézmény	20
8.	Rendőrség	24
9.	Ügyészség, bíróság	-
10.	Társadalmi szervezet, alapítvány	-
11.	Áldozatsegítés,kárenyhítési feladatokat ellátó szervezet	-
12.	Pártfogó felügyelői szolgálat	6
13.	Állampolgár	2
14.	Önkormányzat (jegyző),gyámhivatal	23
15.	Munkaügyi hatóság	-
16.	**Összesen**	91

A családokkal legtöbbször a családsegítő munkatársak javaslata alapján kerültünk kapcsolatba. A legtöbb jelzést a helyi hatóságoktól kaptuk (Rendőrség, Önkormányzat, Jegyző, Gyámhivatal), melynek aránya az összes beérkező jelzés 49% volt. *Ezek e jelzések a már gondozott családok ügyében érkeznek hozzánk.* Kiemelkedően magas a közoktatási intézmények által küldött jelzések száma 21%, melyek többnyire az iskolai hiányzásokhoz kapcsolódó jelzési kötelezettségből áll.
Az általunk gondozott családokban továbbra is az egyik vezető probléma anyagi jellegű, ez az ügyfelek több mint 12%-át érintette, ezt követően a gyermeknevelési problémákkal kellett foglakozniuk az esetmenedzsereknek, ez a probléma az összesen felmerülő problémák 14 %-át tette ki. A szülők, család életvitele a problémák 16%-ban mutatkozott meg, mely problémát követte a családi konfliktusok. A gyermekintézménybe való beilleszkedési zavar, 6 illetve a magatartás-, teljesítmény zavar 40 gyermek esetében mutatkozott meg. Szülői elhanyagolás 145 gyermeket érintett, két gyermeket ért családon belüli bántalmazás és 17 gyermek családjában okozott komoly problémát a szenvedélybetegség, elsősorban az alkoholizmus.
A gyermekekkel/családjaikkal, havi rendszerességgel tartjuk a kapcsolatot, szükség esetén gyakrabban.

Az esetkezelés során megjelenő problémák

Sorszám	Megnevezés	Kezelt problémák száma	Ellátott gyermekek száma (Halmozott adat)
1	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	173	47
2	Gyermeknevelési	204	45
3	Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	156	6
4	Magatartászavar, teljesítményzavar	136	40
5	Családon belüli konfliktus (szülő gyerek, szülő-szülő)	215	29
6	Szülők vagy a család életvitele	241	46
7	Szülői elhanyagolás	182	145
8	Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	28	2
9	Fogyatékosság, retardáció	-	-
10	Szenvedélybetegségek	17	3
11	Kapcsolattartási Probléma	75	4
12	Összesen	**1427**	**367**

Hatósági Intézkedéssel gondozott gyermekek /családok

		Védelem-be vétel	Ebből megelőző pf, pártfogás	Nevelésbe vett	ID elh.	Utógond. Tartós Nevelt	Családba fogadott	Össz.	Tanácsad. részt vett (Jogi, pszich, egyéb)
Össz. fiú lány	**0-2**	8		3	1	1	2	15	3
	3-5	11		7	1		2	21	12
	6-13	22		31	7		14	74	17
	14-17	32	5	36			8	76	45
Össz.		**73**	**5**	**77**	**9**	**1**	**26**	**186**	**77**
Ebből lány		28	-	44	3		9	85	26
Család		**41**	**5**	**44**	**4**	**1**	**20**	**110**	**60**

A Gyermekjóléti Központ tudomására jutott gyermek- és fiatalkorú elkövetők száma:

	Összesen (fő)	Ebből		
		alapellátásban gondozott *	védelembe vétel mellett gondozott *	megelőző pártfogás mellett gondozott*
14 év alatti bűnelkövetők száma összesen:		1		
14 év alatti szabst. elkövetők száma			4	
14 év alatti büncs. elköv. száma össz.:			**1**	**1**
14-18 éves bűnelkövetők száma összesen			1	
14-18 éves szabst. elkövetők száma		3	6	
14-18 éves bűncs. elköv.száma össz.:			**4**	**3**

A szabálysértési eljárás megindítására, minden esetben iskolai mulasztás okán volt szükség. Egy tizennégy év alatti bűnelkövető gyermek ellen, lopás vétsége miatt tettek feljelentést, a gyermek egy gazdátlanul hagyott mobiltelefont vitt haza az iskola tornatermének öltözőjéből. A gyámhivatal a központ javaslatát kérte pártfogó felügyelet elrendelésére. A pártfogótól, az eset alacsony kockázati besorolást kapott, így a védelembe vétel és a pártfogó felügyelet elrendelésse nem volt indokolt.

Két esetben érkezett jelzés kiskorú bántalmazásával kapcsolatban. Ennek következtében egy esetben a családban élő gyermek kiemelésére került sor. További egy esetben kiskorú sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúja miatt feljelentést tett a szolgálat munkatársa az eljárás jelenleg is folyamatban van.

2. Az esetmenedzseri tevékenység

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében

- kezdeményezi a gyermekvédelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermekvédelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,

- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást koordinálja – a szolgálattal, az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, családgondozást koordinálja, illetve elkészíti a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készít;

A veszélyeztetettség felderítésének egyik feltétele a lakóterületen élő népesség életkörülményeiről, problémáiról való ismeretek birtoklása. Ezek a lakóterületen élő gyermekek problémáit, lehetőségeit, szocializációját meghatározó tényezők, melyek ismeretében meghatározható a gondozási terv, mely a gyermekek egészséges fejlődését biztosító beavatkozási mód meghatározását segíti elő. Hatósági intézkedés keretében 186 gyermeket gondoztunk 2016-ban.

3. Hatósági eljárások

A gyermekvédelmi törvény változásai alapján a jogalkotó, egy hatóság hatáskörébe helyezte a hatósági intézkedéseket. Így a Baranya Megyei Kormányhivatal Szigetvári Járási Hivatal Járási Gyámhivatalának hatáskörébe kerültek a hatósági eljárások lebonyolítása. A hatósági eljárásra tett javaslatokat a szolgálatok 2016. január 1.-től a Központok felé továbbítják először. Majd egy esetmegbeszélést követően a segítő társszakmák bevonásával az esetmenedzser a javaslatot továbbítja a gyámhivatal felé. Továbbá az esetmenedzser az ideiglenes hatályú elhelyezésre vonatkozó javaslatot is megküldi Járási Gyámhivatal felé, az általa kiegészített információkkal együtt. Kivételt képeznek ez alól a súlyos veszélyeztetettség kapcsán történő eljárások, amikor a szolgálat közvetlenül a hatóságihoz juttatja el javaslatát a gyermek érdekében a Központ tájékoztatása mellett. A gyámhivatal jelentős túlterheltsége, időnként érezhető a különböző eljárások lefolytatásban.

3.1. Védelembe vétel

Amennyiben alapellátásban nem kezelhető a családban fennálló probléma, a gyermekek gondozását védelembe vétel keretei között folytatjuk, mely során gyámhatóság kötelezte a szülőket/gyermekeket kötelezettségeik teljesítésére. A hatóság által jóváhagyott gondozási-nevelési terv teljesítésében az esetmenedzserek és a családsegítő munkatársak közösen

nyújtanak segítséget a családoknak egyéb segítő szakemberek bevonásával. A tárgyévben 73 gyermeket gondoztunk védelembe vétel keretei között. 2016-ban 13 gyermekvédelembe vételére került sor, 60 gyermek esetében pedig már korábban került elrendelésre a védelembe vétel. Egy gyermek esetében sem beszélhetünk két éve fennálló védelembe vételről.

3.2.Ideiglenes hatályú elhelyezés

A gyermekek ellátását, gondozását súlyosan veszélyeztető körülmények fennállása esetén, mely megoldása a gyermek saját családjában nem kezelhető és a gyermek, sürgős elhelyezésére van szükség, javaslatot tesz a szolgálat az ideiglenes hatályú elhelyezésre. A tárgyévben 9 gyermek elhelyezése vált szükségessé, mely jelentősen meghaladja a tárgyévet megelőző időszakot, 2015-ban 4 gyermeket érintett ez a hatósági intézkedés. Az elhelyezett gyermekek családjában súlyos krízishelyzet lépett fel, mely indokolta az elhelyezést. Az elhelyezett gyermekek egy része olyan újszülött, akik fogadására a szülők nem készültek fel, titkolt terhességből születtek, a szülők körülményei és szülői magatartása indokolta az elhelyezést. Ennek megelőzése érdekében most kezdő baba-mama csomaggal segítjük a krízishelyzetben lévő várandós kismamákat.

3.3. Nevelésbe vétel

Amennyiben a gyermek családjában fennálló veszélyeztető körülmények alapellátásban és védelembe vétel mellett nem szüntethetők meg, a gyermek nevelésbe vételére kerül sor. A tárgyévben 9 gyermek esetében tettünk javaslatot nevelésbe vételre, melynek indoka a szülő együttműködésének hiánya a veszélyeztetés megszüntetésére. A gyermekek hazagondozása céljából tovább folytatódik a szülőkkel a segítő kapcsolat. A gondozás célja, hogy a gyermekek vérszerinti családja alkalmassá váljon a gyermek nevelésére. Figyelemmel kísérjük a szülők és a gyermek kapcsolattartását és a család körülményeinek változását.

Nevelt gyermekek száma: 77 gyermek, ebből 65 gyermek több éve szakellátásban él.

2016. augusztus 31-ig 1 gyermek került nevelésből vissza a családjába kiknek utógondozása jelenleg is folyamatban van.

3.4. Pártfogás, megelőző pártfogás

A pártfogóktól nem érkezett jelzés szolgálatunkhoz. Jelzés esetén többnyire a pártfogó felügyelet megszűnéséről tájékoztatnak minket, vagy tájékoztatást kérnek az általunk gondozott gyermekről, akinek a felügyeletét rendelték el. 2016. megelőző pártfogás keretében együttműködtünk a pártfogó felügyelővel 4 esetben elrendelt megelőző pártfogás kapcsán.

3.5.Családba fogadás

Az új Ptk.-ban a szülői felügyeleti jog szünetelésének szabályai közé bekerül a családba fogadás intézménye.

A gyámhatóság akkor járulhat hozzá ahhoz, hogy a gyermeket más, a szülői felügyeletet gyakorló szülő(k) által megnevezett család átmenetileg befogadja, gondozza és nevelje, ha a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte vagy más családi ok ezt indokolttá teszi, illetve, ha a családba fogadás a gyermek érdekében áll.2016 –ban 26 családba fogadott gyermeket gondoztunk. A családba fogadó gyám ezekben az esetekben döntő többségében a nagyszülő vagy közeli hozzátartozó személyben kerül kirendelésre.

4. Gyermekjóléti Központ speciális feladatai

4.1.Utcai-lakótelepi szociális munka

2016. január 29-én együttműködési megállapodást kötöttünk a SZILE Egyesülettel mely tevékenységét a Szent István lakótelepen folytatja, a megállapodásban meghatározásra kerültek a vállalt feladatok az utcai és lakótelepi szociális munkával kapcsolatosan. A SZILE Egyesület munkatársaival rendszeresen kapcsolatot tart a Szigetvári Család – és Gyermekjóléti Központ. Több alkalommal vett részt a központ munkatársa a egyesület által tartott megbeszéléseken. A rendezvényeken az egyesülettel együttműködve 2 alkalommal tartottunk játszóházat, egyet június 11-én a Városrészek Vetélkedőjén, és a másodikat augusztus 14-én a Szent István Lakótelep 40 éves fennállásának alkalmából

Kapcsolat felvételek

Szakmai tevékenység	Esetszám
Csellengő gyerekekkel való kapcsolatfelvétel	1 esetben
Felnőttekkel való kapcsolatfelvétel	6 esetben
SZILE egyesülettel való kapcsolatfelvétel	7 alkalom
Szabadidős programok	2 alkalom
Adományozás a lakótelepen	Havonta 1 alkalommal pékáru osztás a rászorulók körében, illetve a rendezvényeken is pékáru adomány biztosítása

Az utcai és lakótelepi szociális munka egyik része az iskolából igazolatlanul hiányzó diákok felkutatása és az utcákon, köztereken szabadidejüket töltő fiatalok megismerése és segítése. Csellengő gyerekekről egy alkalommal értesült a Központ, amikor is a gyerekek a buszmegállóban töltötték idejüket, de a rendőrség segítségével haza lettek irányítva, a család a szolgálat látókörében maradt. Utcán élő emberekkel, 6 alkalommal került kapcsolatba a központ munkatársa. Több esetben ruha és élelmiszer adományt kaptak, tanácsadásban, információnyújtásban részesültek. Havonta egy alkalommal pékáru adományt osztunk a lakótelepen feltérképezett rászorulók körében.

4.2. Kórházi szociális munka

2016.januárban a Szigetvári Család – és Gyermekjóléti Központ együttműködési megállapodást írt alá Szigetvár Városi Kórház Főigazgatójával a kórházi szociális munka biztosítása érdekében. A kórházi szociális munkások jelzőrendszeri tagként vesznek részt a gyermekvédelmi és szociális ellátó rendszerben. A kórházban kezelt gyermekek, egyének esetében, amennyiben szociális-, gyermekvédelmi probléma merül fel, az illetékes kezelőorvos vagy ápoló személyzetjelzéssel él a kórházi szociális munkás felé, aki a probléma megismerése után kapcsolatba lép a központ szakembereivel. 2016-ban összesen 5 esetben kellet intézkedni. Ez az adat tartalmazza a Szülészeti és Nőgyógyászati, valamint a Gyermekgyógyászati és a Pszichiátriáról érkező eseteket is. Két esetben újszülött gyermek ügyében kellet környezettanulmányt készítenünk, a gyermek hazaadhatósága miatt. Gyakoriak a pszichés okokra visszavezethető problémák, melyek hátterében szinte mindig gyermekkori-, családi traumák húzódnak meg. A pszichiátria rehabilitációs osztály számára napi szinten pékáru, zöldség gyümölcs formájában élelmiszer adományt juttatunk a létminimum közelében élő gondozottak számára.

Kapcsolatfelvételek száma

Szakmai tevékenység	Esetszám
Kórházi szociális munkással	27
Kórházi védőnővel	2
Kliensekkel	7
Jelzések száma	5
Válasz a jelzésekre	5
Adományozás	Hétköznap napi szinten
Játszóház a gyerekosztályon	2

A kórházi védőnővel, két alkalommal került sor kapcsolatfelvételre, egy esetben jelzés érkezett tőle egy eltitkolt terhességből született gyermek kapcsán és egy esetben telefonos tájékoztatást kért egy anyukáról, aki szülés után örökbe adta gyermekét.

A kórház alkalmazásában álló szociális munkással szoros az együttműködés, jól működik a kölcsönös segítségadás, információkérés, tájékoztatás, tanácsadás, ügyintézés. Hetente legalább egy alkalommal személyesen találkozik a központ szociális munkásával, de telefonon többször is kapcsolatba lépnek egymással. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma 2016. május 2-i nappal közzétette a család- és gyermekjóléti szolgáltatások működésével kapcsolatos szakmai szabályozó dokumentumokat. Ezeket a kórházi szociális munkáshoz és az osztályokra eljuttattuk. 2016-ban egy gyermeket sem helyzetek az életmentő inkubátorba.

4.3. Kapcsolattartási ügyelet

A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő, vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása. Gyermekvédelmi közvetítő eljárást Intézményünk munkaidőben előre egyeztetett

időpontban nyújt. 2016-tól kezdődően a kapcsolatügyeletre hétvégi időpontban is szabályoztak kapcsolattartásokat. A Szigetvári telephelyeken hétfői és szerdai napon délután valamint minden hónap negyedik szombatján 10-14 óra között álltunk az ügyfelek rendelkezésére. **Nyolc gyermek és családtagjai** vették igénybe a kapcsolatügyeleti szolgáltatást. Intézményünk együttműködött a kapcsolattartások helyszíneként a Baranya Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálattal is, elősegítve a vér szerinti szülő és gyermek között megvalósuló találkozásokat.

Tárgyi eszközök:
A Szigetvári telephely új épületében kialakításra került a kapcsolattartási helység. Itt a kisgyermekes családok számára játékokkal megfelelően ellátott szobát biztosítunk. A kiskamasz és kamasz gyermekek kapcsolattartására elsősorban társasjátékok állnak rendelkezésre. Intézményünk udvara, sajnos kapcsolattartásra alkalmas eszközökkel nem rendelkezik, a szabad levegőn, sportszerek biztosításával segítjük a kapcsolattartásokat.

Személyi feltételek:
A gyermekvédelmi közvetítői eljárás lefolytatására 1 mediátor végzettségű kolléga áll rendelkezésre, a feladat személyi feltételei biztosítottak. A kapcsolattatásokat munkaidőben, és hétvégén családsegítő és esetmenedzser kollégák beosztás alapján biztosítják. A túlórát pihenő idővel váltják meg.

A táblázatban csak a megvalósult kapcsolattartásokat és alkalmakat tüntettük fel.

Helyszín	Szakmai tevékenység száma	Szolgáltatásban részesülők száma
Szigetvár	33	8 fő

4.4. Gyermekvédelmi közvetítői eljárás (mediáció):
2016-ban közvetítői eljárásra nem kaptunk felkérést, a kapcsolattartási ügyeletet igénybe vevő családok már megkötött egyességgel vagy határozattal kerülnek a központba.

4.5. Készenléti ügyelet
Telefonon történő segítségnyújtás, munkaidőn túl és hétvégén. A készenléti szolgálat egy állandóan hívható, közismert telefonszám biztosításával került megszervezésre. 2016-os évben egy esetben került sor információ nyújtására. Előforduló problémák: gyermek magatartási problémája. A kliensek problémáikkal kapcsolatosan tájékoztatást kaptak, hogy személyesen hova forduljanak problémáikkal.

4.6. Iskolai szociális munka
Az iskolai szociális munka szolgáltatás keretében a köznevelési intézményben biztosítunk, preventív és korrektív jellegű segítő tevékenységet, amely az iskoláskorú gyerekek és fiatalok képességeinek, lehetőségeinek legoptimálisabb kibontakozását támogatja szociális kapcsolataik,

társadalmi integrációjuk javításával. Az iskolai szociális munka során nyújtott szolgáltatások célja, a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával az iskoláskorú fiatalok sikeres iskolai előmenetelük támogatása, egészségfejlesztése, illetve veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetésében való közreműködés. Az iskolai szociális munkás tevékenysége során együttműködést alakít ki az iskoláskorú fiatalokkal, családjukkal, az iskolával és közösségeikkel, illetve más segítő szervezetekkel. A tevékenységet együttműködési megállapodás keretében végezzük.

Helyszíne: Az ellátási területen található köznevelési intézményekben - általános iskolákban heti 2 órában vannak jelen az iskolai szociális munkát végző kollégák. A szolgáltatást 3 fő biztosítja.
Almamellék-Somogyhárságyi Általános Iskola és Kollégium
Almamellék-Somogyhárságyi Általános Iskola és Kollégium Somogyhárságyi Tagiskolája
Dencsháza-Hobol Általános Iskola
Dencsháza-Hobol Általános Iskola Hoboli Tagiskolája
Dél-Zselic Tinódi Lantos Sebestyén Általános Iskola
Dél-Zselic Általános Iskola Istvánffy Miklós Általános Iskolája
Dél-Zselic Általános Iskola Kétújfalui Konrád Ignác Általános Iskolája
Dél-Zselic Általános Iskola Nagydobszai Általános Iskolája
Dél-Zselic Általános Iskola Somogyapáti Általános Iskolája
Dél-Zselic Általános Iskola Szentlászlói Általános Iskolája
Dél-Zselic Általános Iskola Mozsgói Lengyeltóti János Általános Iskolája
Dél-Zselic Általános Iskola Nagypeterd-Rózsafai Általános Iskolája
Dél-Zselic Általános Iskola Nagypeterd-Rózsafai Általános Iskolája

Az ellátottak köre így 1940 főre tehető.
A kollégák által végzett fő tevékenységek:

	Szakmai tevékenység száma havi bontásban						
Szakmai tevékenység	**Január**	**Február**	**Március**	**Április**	**Május**	**Június**	**Szakmai tevékenység száma Össz.**
Információ nyújtás	21	7	1	-	-	-	29
Esetkonferencia	-	-	-		-	-	
Nyomtatványok átadása	5	-	-	-	-	-	5
Család látogatás	10	-	-	1		-	11
Óra látogatás	-	7	3	3	2	-	15
Csoport foglalkozás	-	2	1	1		1	5
Esetkonzultáció	1	18	5	6		-	30
Jelzés fogadása/továbbítása	-	1	3	-	2	-	6

Prevenciós tev. részvétel	-	2	-		-	-	2
Fegyelmi tárgyalás előtti esetkonferencia	-	1	-	-	-	-	1
Veszélyezettet gyermekek névsorának egyeztetése	-	5		2	2	-	9
Segítő beszélgetés	-	45	34	47	71	29	226
Esetkonferencia	-	-	4	-	-	-	4
Rajzpályázattal kapcsolatos tájékoztató	-	-	-	2	1	2	5
Tájékoztatás	-	-	-	-	6	-	6
Pedagógia jellemzés kérés	-	-	-	-	1	-	1
Szakmai tevékenységek száma összesen	37	88	51	62	85	32	**355**

A fenti táblázat mutatja, hogy az iskolai szociális munkások milyen tevékenységet folytattak a köznevelési intézményben. Az elmúlt fél évben összesen 210 alkalommal jelentek meg a központ segítő szakemberei az intézményekben. A legkiemelkedőbb számban segítő beszélgetéseket folytattak, amik mind a gyermekekkel (szülők írásos hozzájárulásával) mind a pedagógusokkal történtek. Fő oka az iskolában felmerülő magatartási problémák és a családban jelentkező működészavarok voltak. A csoportfoglalkozásokon összesen 84 fő vett részt. Családlátogatásokra 11 alkalommal került sor. Az iskolai szociális tevékenységet végző kollégák a gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységekben aktívan részt vettek. Új segítőként néhány intézmény esetében nehéz volt a közös munka elindítása, azonban a szakemberek együttműködésének köszönhetően a tanév közepére realizálódni látszott minden intézménnyel a közös segítségnyújtás.

4.7. Tanácsadási formák

1. Jogi tanácsadás (képviselet nélkül)

Az ingyenes jogi tanácsadást a „Dél-dunántúli Jogpont Ingyenes Jogi tanácsadás a munka világában" elnevezésű pályázat keretében az INNO RÉGIÓ Alapítvány közreműködésével vesszük igénybe. Megállapodás keretében biztosítják a szolgáltatást a központ kliensei számára heti rendszerességgel a kliensek igényeihez alkalmazkodó, kiszámítható időpontokban.

2016 január és augusztus 31. között 20 ügyfélnek történt segítségnyújtás, szóbeli tanácsadás főként családjog, öröklésjog köréből. 6 ügyfél több alkalommal is részt vett a félfogadáson és 14 ügyfél esetében egyszeri ügyintézés történt. A félfogadáshoz külön helységet biztosítunk.

2. Pszichológiai tanácsadás, szülő- és pár konzultáció

A pszichológus a jelenlegi igényeknek megfelelően heti két napon van jelen az intézményben, a fél év során összesen 8 hátrányos helyzetű gyermekkel folytatott pszichológiai munkát – tanácsadás, illetve egyéni terápia keretén belül. A szolgáltatás során leginkább a családi rendszeren belüli változások, krízisek álltak a középpontban. Egyéni terápia esetén kamaszkori nehézségek illetve serdülőkori identitászavarok voltak jellemzőek (3 kamaszkorú fiatal járt hozzám heti rendszerességgel). A kamaszokkal, kiskamaszokkal verbális hangsúlyú, egyéni terápia zajlott. Nehezített serdülőkori krízis, családon belüli bántalmazás, valamint családi krízis miatt kerültek gondozásba.

Kisebb gyermekek esetében (mivel diagnosztikus és terápiás eszközöknek még nem állnak rendelkezésre) a szülőkkel történő konzultáció kapott hangsúlyt. 4 szülővel történt konzultáció illetve első interjú, anamnézis felvétel. A kisebb gyermekek esetében az iskolákkal, óvodákkal is felvettem a kapcsolatot, pedagógusi véleményt kértem róluk.

A fél év során egy átmeneti nevelésben élő gyermek nevelőszülőjével is történt szülői konzultáció, amelynek során az örökbefogadás folyamatát segítette a pszichológus. 3 párnál folytattam párkonzultációt, ebből két párnál az egyik fél pszichiátriai beteg volt, ezért visszairányítottam a kezelőorvosához. A munkához a tárgyi feltételek csak részben adottak, de időközben pozitívan alakultak az új épületbe költözéssel. A terápiás jellegű foglalkozásokra alkalmas, különálló szoba áll rendelkezésre, ahova a kollégákhoz érkező emberek zaja már nem szűrődik be, így tökéletes helyszín egy nyugodt, biztonságot adó beszélgetéshez. Minimális játéktárral rendelkezünk, amely bővítésére hamarosan sor kerülhet pályázati forrásból és emellett a diagnosztikus eszközök beszerzése is hatékonyabbá tenné a munkát és szélesebb korosztályban lenne lehetőség klienseket fogadni.

3. Szükség esetén pszichoterápia, családterápia, mediáció biztosítása

Nem került sor eddig ilyen szolgáltatások biztosítására a központ keretin belül.

5. Kapcsolat a jelzőrendszeri tagokkal

Intézményünk rendszeres kapcsolatot tart a jogszabályban nevesített jelzőrendszeri tagokkal. A központ részéről jelzőrendszeri koordinátor fogja össze és szervezi a területen a jelzőrendszer összehangolt működését. Feladata a járás területén működő jelzőrendszeri tagok munkájának koordinálása, szakmai segítségnyújtás, a család- és gyermekjóléti szolgálatok által készített intézkedési tervek összegyűjtése, megkeresés alapján segítséget nyújt-, intézkedik a jelzőrendszer tagjai és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok esetén, megbeszéléseket kezdeményez, kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal. A jelzőrendszeri koordinátor felé a Család- és Gyerekjóléti Szolgálat munkatársai hetente összesített táblázatban megküldik a beérkezett jelzéseket. A beérkezett jelzésekről havi összesített adat készül, továbbá heti lebontásban a jelzések gyakoriságáról készül kimutatás.

S.szám	Megnevezés	Szigetvári Család- és Gyj Szolgálat	Kétújfalu Család- és Gyj Szolgálat	Nagydobsza Család- és Gyj Szolgálat	Összesen
1	Egészségügyi szolgáltató	14	6	3	**23**
2	Ebből védőnői jelzés	14	6	2	**22**
3	Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	4	2	1	**7**
4	Közoktatási intézmény	36	3	13	**52**
5	Óvoda	4	1	-	**5**
6	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	3	2	-	**5**
7	Családok Átmeneti Otthona	1	-	-	**1**
8	Munkaügyi Kp.	-	-	-	**-**
9	Rendőrség	40	6	8	**54**
10	Ügyészség, bíróság	-	-	-	**-**
11	Társadalmi szervezet, alapítvány	2	1	-	**3**
12	Pártfogó felügyelői szolgálat	-	-	-	**-**
13	Állampolgár	2	2	-	**4**
14	Önkormányzat(jegyző),gyámhivatal	8	3	5	**16**
15	Összesen	114	26	30	**170**

A Szigetvári Család- és Gyermekjóléti Szolgálathoz érkezett jelzések, 2016. augusztus 31-ig

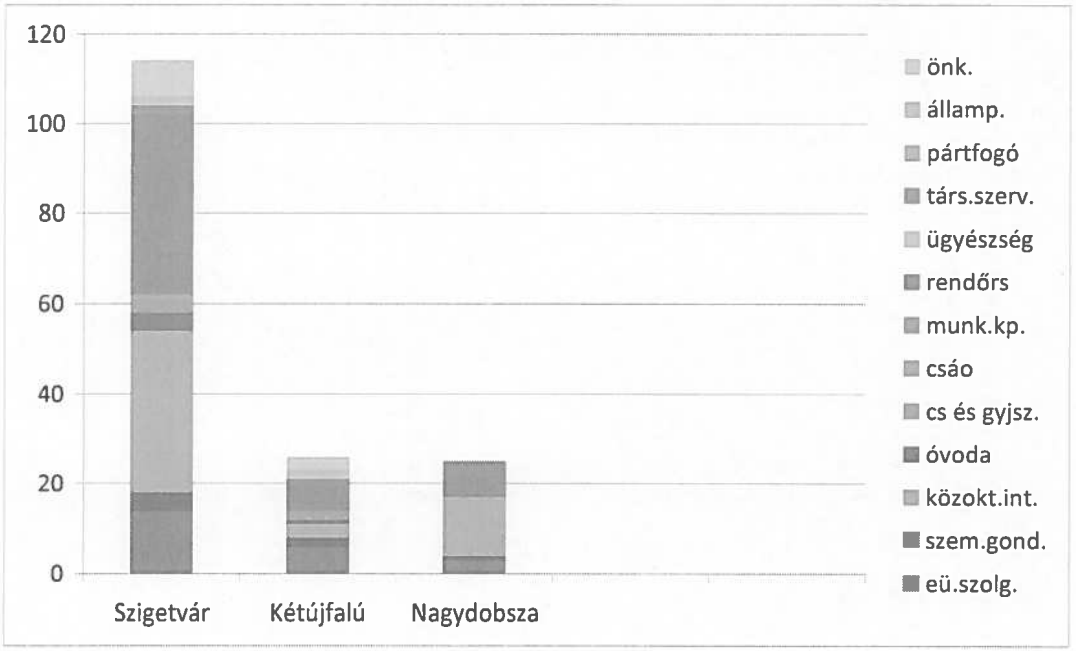

A beérkezett jelzések nagy százaléka a közoktatási intézményekből és a rendőrség felől érkezett, valamit a védőnői szolgálat él a jelzés lehetőségével. Írásban nem jelzett a háziorvosi szolgálat, nem érkezett jelzés a munkaügyi központtól, ügyészségtől, valamint a pártfogó felügyelői szolgálat felől.

A jelzések időbeni megoszlása 2016.január –augusztus között heti bontásban

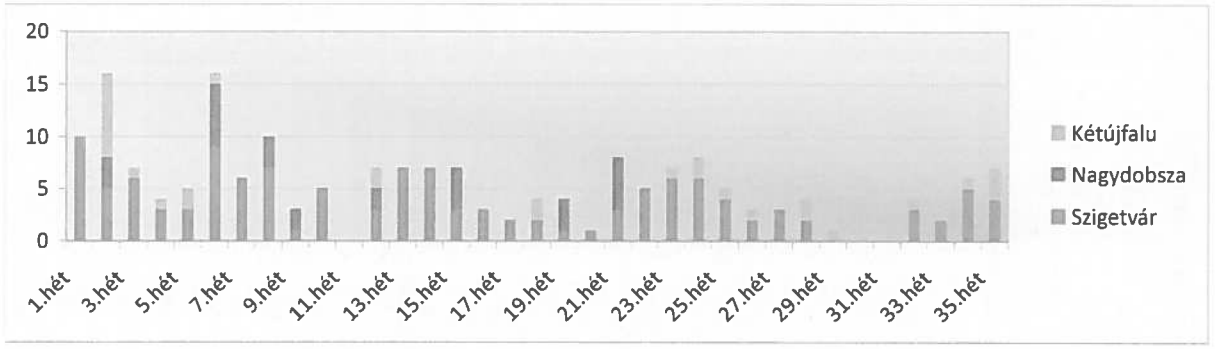

A legtöbb jelzés az év elején érkezett a szolgálathoz és a központhoz, a nyári időszakban az intézményi szünetek idején a jelzések száma csökkent.

A család- és gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően, jelzőrendszeri intézkedési tervet készít, melyet megküld a jelzőrendszeri koordinátor részére, minden év március 31. napjáig. Az intézkedési tervben meg kell határozni azokat a célokat-, lépéseket melyek hatékonyabbá tehetik a jelzőrendszer működését.

A járásban megfogalmazott problémák:

- higiénés problémák, (lakókörnyezet) testi higiénia, fejtetvesség
- nincs rendszer a gyermeke életében, indokolatlan mulasztások az iskolában
- értékvesztés a családok életében, emberi kapcsolatok ellaposodása
- gyermekorvosok helye, jelenléte a jelzőrendszerben
- függőségek a családok életében
- pszichés zavarral küzdők adekvát kezelése
- szegregált területek felzárkóztatása
- közös szakmai programok hiánya a jelzőrendszer tagjai között.
- Biztos Kezdet Gyerekházak szolgáltatásainak kihasználatlansága
- egészségtudatos magatartás hiánya a családok életében
- pénzkezelési és felhasználási problémák
- falubuszok szolgáltatás kihasználhatósága

Az intézkedési tervekben a fenti problémák megoldására konkrét javaslatok is születtek melyek megvalósulásáról a 2017. éves szakmai tanácskozáson kell a jelzőrendszeri tagoknak beszámolniuk.
A jelzőrendszeri koordinátor a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és a Család-és Gyermekjóléti Központ munkatársaitól, az általuk szervezett esetkonferenciákra minden esetben írásos meghívó érkezik. 2016. augusztus 31-ig 10 alkalommal vett rész esetkonferencián.
A koordinátor, *gyermekéhezéssel* kapcsolatban célvizsgálatot tartott június hónapban. A vizsgálat kiterjedt az ellátási területen a 2016. évben a szolgálatokhoz beérkezett jelzésekre, külön a 0-3 és a 4-18 éves gyerekekre vonatkozóan. Találkozott-e a családsegítő munkája során olyan családokkal, ahol jelen volt a gyermekéhezés, és milyen eszközökkel sikerült a problémát leküzdeni? Továbbá rendelkezik-e információkkal a szolgálat a szünidei gyermekétkeztetést igénybe vevőkről?
Minden szolgálat eleget tett tájékoztatási kötelezettségének. Egy esetben érkezett jelzés gyermekéhezésről, 4-18 éves korosztályú gyermekekkel kapcsolatban. A család részére a Család- és Gyermekjóléti Központ, közreműködésével a szünidei gyermekétkeztetés került igénylésre, valamint az Élelmiszer Bank által biztosított kenyér adományból is részesülhettek. A kenyér adománnyal az anya nem élt. Az ellátási területen a szolgálatoknak nincs tudomása olyan családokról, ahol nem tudták igénybe venni a szünidei gyermekétkeztetést, az ehhez szükséges kérdőíveket, az igénybe vevők önállóan, illetve az önkormányzatok munkatársai segítségével töltötték ki. A jelzőrendszer összehangolt működése, folyamatos tájékozódás a családok helyzetéről, segíthet abban, hogy ne alakulhasson ki a gyermekéhezés a járásban.
Két esetben indult eljárás bántalmazás miatt. Egy esetben a gyermek családból történő kiemelésére került sor.
További egy esetben vizsgálat van folyamatban kiskorú súlyos veszélyeztetésének megalapozott gyanúja ügyében, kiskorú veszélyeztetése bántalmazásból fakadó ügy kapcsán a szolgálat feljelentést tett a szakma szabályai szerint.

6. Pályázatok

- A 2012-től folyamatosan több alkalommal működtünk közre a Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület által megvalósított pályázatokban.
- Baranya Megyei Kormányhivatal Áldozatsegítő Szolgálata által elnyert pályázat keretében 2011 decemberétől két családgondozó önkéntesként áldozatsegítő munkát lát el Szigetváron és a térségben, ezzel is bővítve a Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységi körét. Feladatuk a Tett- Program keretében az áldozatok lelki támogatása, hivatalos ügyintézésben segítségnyújtás.
- Részt vettünk az **EFOP 1.4.2.-16 Integrált térségi gyermekprogramok c. pályázat** beadásnak munkálataiban, amelyet Szigetvár Város Önkormányzata nyújtott be konzorciumban a Zöld Zóna Egyesülettel a „Legyen jobb a Gyermekeknek!" Nemzeti Stratégiához kapcsolódóan, célja a 2007-2013 közötti programozási időszakban indított integrált térségi gyermekprogramok továbbfejlesztése, újabb célterületekre való kiterjesztése és a gyermekek és a gyermekes családok esélyeinek növelése.

- **TOP-4.2.1-15 Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése** elnevezésű pályázatot adtunk be a központ és a szolgálat infrastruktúrájának fejlesztése érdekében, amely feltétele annak, hogy elsősorban a társadalmi leszakadással veszélyeztetett csoportok helyzetének javítására irányuló programok végrehajtásához biztosított legyen a megfelelő intézményi háttér, másrészről a foglalkoztatottsági szint növeléséhez csökkenthetők legyenek a családi terhek, és az életminőséget javító új szolgáltatások indulhassanak az intézményben
- Részt vettünk a közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD) megvalósítása érdekében létrejövő **helyi akciócsoportok (HACS) megalakításában**. A CLLD keretében a helyi közösségeknek lehetőségük nyílik az EU Rendelet és a TOP 7. prioritása feltételeinek megfelelő helyi fejlesztési stratégia kialakítására, amely teret biztosít a helyi társadalom megújítására, a helyi közösségek szervezésére, tudatosságának fokozására.

További pályázatok beadását tervezzük:

- **KAB-KEF-16-A/B** pályázat keretében melynek általános célja, a Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok a helyi igényekre reagáló szakmai tevékenységének előmozdítása, a már működő vagy új/újjá alakuló KEF-ek folyamatos működésének támogatása, a koordinációs feladatok biztosítása, valamint a helyi drogpolitikai célkitűzésekhez kapcsolódó programok támogatása.
- **EFOP-3.2.9-16** Óvodai és Iskolai szociális segítő tevékenység fejlesztése elnevezésű pályázat beadásával, cél a Család- és Gyermekjóléti Központban az elsődleges prevenció megerősítésével az óvodás és iskolás gyermekek és fiatalok (köztük a szociálisan hátrányos helyzetűek) szociális jólétének, életminőségének javítása az óvodai és iskolai szociális segítés feladatellátás feltételeinek megteremtéséve.

7. Szakmai Támogató tevékenység

A Szigetvári Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai támogatást nyújtott az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára ennek keretében havi rendszerességgel **esetmegbeszélést és szupervíziót** tartottunk a szolgálatok számára és szükség szerint konzultációt biztosítunk, tájékoztatjuk a szolgálatokat a központ által nyújtott szolgáltatásokról, az azt érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető, más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról. Ha a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó szolgáltatás szükségességét észleli, a Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben bevonja a család- és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtásába, egyéb esetben felhívja a család- és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtására.

V. Személyi és tárgyi feltételek

1. Tárgyi feltételek:

A Gyermekjóléti Központ az utcáról akadálymentesen közelíthető meg, az épület helyiségeit mozgáskorlátozottak is akadálymentesen tudják használni. Rendelkezésre áll interjú szoba, kapcsolattartó szoba, az adminisztráció elvégzéséhez a családgondozóknak és az estmenedzsereknek külön iroda, kliensváró. A térségben a közös önkormányzati hivatalokban biztosított az ügyfélfogadás helyszíne. A Gyermekjóléti Központ 2 számítógéppel, 3 laptoppal, programokkal, internet hozzáféréssel, nyomtatóval, fénymásolóval ellátott. Minden munkatárs mobil telefonnal rendelkezik, továbbá rendelkezésre áll egy a készenléti szolgálatot biztosító mobil telefon. A munkatársak közlekedése szolgálati és saját gépjárművel költségtérítés ellenében biztosított. Az épület amortizáció okozta károsodása jelen van, és megoldásra vár. Ezt pályázati forrásból kívánjuk megoldani. Akadálymentesítés szempontjából a fenntartó részéről történt intézkedés, de a központ nem rendelkezik saját akadálymentes bejárattal. Tárgyi eszközeinket tekintve, számítógép állományunk javult két számítógép és három laptop áll a kollégák rendelkezésére 2016. december óta, de a szakmai létszám tekintetében, amely 9 fő ez nem elegendő a megfelelő szakmai munka ellátáshoz. Minimum 2 számítógépre és két laptopra lenne még szükségünk, az egyéb tárgyi eszközök (fax, fényképezőgép) mellett. Ezek beszerzését is pályázatból szeretnénk megvalósítani

2. Személyi feltételek:

Szigetváron a Központban 1 fő intézményvezető, 3 fő esetmenedzser, 1 fő tanácsadó (pszichológus) 1 fő szociális asszisztens és négy fő alapellátást biztosító családsegítő munkatárs látja el a feladatokat, közülük egy fő ellátja a szakmai munka irányításával kapcsolatos feladatokat szakmai egységvezetőként. A család és gyermekjóléti szolgálat a központ önálló szakmai egységeként működik. Munkánkat mediátor, jogász segíti. Az önálló család és gyermekjóléti szolgálattal rendelkező települések területén további 2 fő családsegítő munkatárs számára biztosít a központ szakmai irányítást a feladat ellátáshoz. Intézményünkben a szakképzett munkatársak száma a jogszabályi előírásnak megfelelő, az egy családsegítő munkatársra jutó, 25 család/1 fő szakmai ajánlás és az esetmenedzserek esetében 50 család / 1fő tartható, a prevenciós tevékenységek jelentős száma (élelmiszeradomány osztás , nyári napközi) indokolttá teszi még egy fő szociális asszisztens alkalmazását, aki a tevékenységek lebonyolítását segíti.

VI. Oktatási tevékenység

Együttműködési megállapodás alapján biztosítjuk a szociális képzésben részesülő hallgatók szakmai gyakorlati terephelyét, és a hallgatók terepen történő oktatását . Közösségi szolgálat elvégzéshez biztosít terepet. 2016 –ban három középiskolás tanuló teljesítette nálunk az előírt közösségi szolgálatát.

VII. Intézményi ellenőrzés

- Baranya Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala 2015 decemberében ellenőrizte Intézményünk kialakítását. A személyi feltételek tekintetében jeleztek hiányosságot, valamint az akadálymentesítés területén.
- Az intézményben az éves munkaterv alapján az intézményvezető és a szakmai vezető által lefolytatott szakmai szempontú dokumentáció ellenőrzése negyedévente történik, melyről feljegyzés készül és esetleges hiányosság esetén a szakmai vezető határidő megjelölésével felkéri a kollégákat a hiányosságok pótlására. A tapasztalatok továbbítása megtörténik az intézményvezető felé. A szakmai vezető,jogász,pszichológus munkarendjét és dokumentációját az intézményvezető ellenőrzi.
- A szakmai munkáról készült beszámolót 2016. szeptember 15-ig készítjük el a fenntartó Önkormányzat felé.

VIII. Intézmény fejlesztése

Az Intézmény költségvetési lehetőségeinek figyelembe vételével a tárgyi eszközök amortizációból eredő veszteségeinek pótlását és a hiányzó tárgyi eszközök beszerzését, illetve a személyi feltételek optimalizálást is pályázati forrásból szeretnék megvalósítani.

Az Intézmény számítógép parkjának fejlesztése szükséges (min. 4 gép), mely fejlesztés a költségvetés illetve pályázat függvénye. Az épületek állapotának megőrzése és javítása szükséges.

Szakmai fejlesztés: Céljaink eléréséhez szükséges tárgyi és személyi feltételek megteremtése, szakmai kapcsolatok kiépítése, megerősítése, pályázati lehetőségekkel. Az új intézmény tárgyi és személyi feltételeinek javítása a szolgáltatások színvonalas biztosítása érdekében.

Szolgáltatás fejlesztések: Tovább szeretnénk fejleszteni Intézményünk együttműködését a társ szervezetekkel és civil szerveződésekkel, szolgáltatásaink bővítése céljából. A kötelező kreditek megszerzése érdekében továbbképzési lehetőségek feltérképezése, biztosítása a kollégák részé . Szupervízió biztosítása szakmai személyiség védelme érdekében.

A prevenció területén az alábbi fejlesztéseket tervezzük: Jogszabályban előírt kötelező feladataink ellátása mellett a korábbi években beindított (élelmiszeradományozás és nyári napközi), és térségi szintre is kiterjesztett prevenciós szolgáltatások fenntarthatóságának és színvonalának biztosítása a 2017-es évben is. A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum működtetésében és koordinációjában való aktív részvétel. A prevenció mint alapvető szemlélet megerősítése a feladatellátás során.

Batáné Győrffy Anikó s.k.
mb intézményvezető

Szigetvár 2016.09.12.